

۱۳۹۱. ۹. ۳۰
تاریخ
۲۰۲۷۲۶
شماره
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

وزیر
**

بسم الله الرحمن الرحيم

استادان محترم سراسر کشور

سلام عليکم

در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداریها و دهیاری های کشور و به منظور هماهنگی، ایجاد وحدت رویه و رعایت هر چه دقیق تر قوانین و مقررات در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات توسط شوراهای اسلامی شهر و بخش، به پیوست دستور العمل اجرایی عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها جهت اجرا ابلاغ می گردد. مقتضی است مراتب به کلیه ذینفعان منعکس و نظارت لازم در خصوص اجرای آن صورت پذیرد.

احمد وحیدی

تاریخ: ۱۴۰۹/۳/۲۶
شماره: ۲۰۳۷۲۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

بسه تعالی

استاد ارمان محترم سراسر کشور

سلام علیکم

در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداریها و دهیاری‌های کشور و به منظور هماهنگی، ایجاد وحدت رویه و رعایت هر چه دقیق‌تر قوانین و مقررات در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات توسط شوراهای اسلامی شهر و بخش، به پیوست دستور العمل اجرایی عنوانین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. مقتضی است مراتب به کلیه ذینفعان منعکس و نظارت لازم در خصوص اجرای آن صورت پذیرد.

احمد وحدی

وزیر کشور

رونوشت:

- جناب آقای سلیمی - ریاست محترم سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها جهت آگاهی
- جناب آقای جمالی نژاد - معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزارت کشور جهت آگاهی

مهندی سلیمی	مسعود نصرتی	علی زینی وند	حمد ملانوری شمسی	حسین پرستار	محمد جوانمردی	حسین شفیقی
ریاست سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان شهرداری که و دهیاری‌های کشور	معاون امور شهرداریها سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	معاون امور دهیاری‌ها سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	سرپرست دفتر حقوقی و امور قراردادها سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	کارشناس

۱۴۰۹/۳/۲۶

تاریخ: ۱۳۹۱/۱/۱
شماره: ۲۶۷۳۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

بسم الله الرحمن الرحيم

دستورالعمل اجرایی موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها

به موجب تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها که اشعار می دارد: "عنوانین عوارض و ترتیبات وصول آن با پیشنهاد شورای اسلامی شهرها و بخش ها پس از تأیید شورای عالی استان ها، تهیه گردیده و دستورالعمل آن حداکثر تا پایان آذرماه هر سال توسط وزیر کشور، تصویب و ابلاغ می شود." و همچنین بند (۹) جزء (الف) تبصره (۱) قانون مذکور که بهاء خدمات شهرداری ها را منحصر به عنوانین مندرج در دستورالعمل مذکور داشته است، وزارت کشور در راستای اجرای قانون فوق الاشاره و ارتقای بهبود عملکرد شهرداری ها و دهیاری ها دستورالعمل مربوط به عنوانین عوارض و بهاء خدمات و ترتیبات وصول آن ها را به شرح ذیل جهت اقدام لازم ابلاغ می نماید.

فصل اول - تعاریف:

ماده (۱) عوارض محلی: وجودی است که برای تأمین بخشی از هزینه های شهر و روستا بر مواردی اعم از اراضی، مستحداثات، تأسیسات، تبلیغات معابر و فضاهای درون شهری و روستایی و ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های توسعه شهری و روستایی و دارایی های غیرمنقول مطابق قوانین و مقررات وضع می گردد و عنوانین و ترتیبات وصول آن در این دستورالعمل تعیین شده است.

ماده (۲) بهاء خدمات: کارمزدی است که شهرداری، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های وابسته به شهرداری ها و یا دهیاری ها در چارچوب قوانین و مقررات درازای ارائه خدمات مستقیم، وصول می کند و عنوانین آن در این دستورالعمل تعیین شده است.

ماده (۳) قانون: منظور از قانون در این دستورالعمل قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب سال ۱۴۰۱ می باشد.

ماده (۴) شوراهای منظور از شوراهای در این دستورالعمل شوراهای اسلامی شهر و بخش می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱، ۹، ۳۰
شماره: ۲۰۳۷۲۶

فصل دوم - ضوابط تنظیم عناوین عوارض و بهاء خدمات:

ماده ۵) عناوین عوارض محلی و بهاء خدمات که توسط شوراها تصویب و جهت اجرا به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ابلاغ می‌گردد، صرفاً محدود به عناوین مندرج در این دستورالعمل خواهد بود و تصویب هرگونه عنوان عوارض و بهاء خدمات به غیر از موارد اعلام شده در این دستورالعمل توسط شوراها ممنوع می‌باشد.

ماده ۶) مسئول وصول عوارض در محدوده و حريم شهر، شهرداری و در محدوده روستا، دهیاری می‌باشد. همچنین مسئول وصول بهاء خدمات در محدوده و حريم شهر، شهرداری یا سازمان‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و در محدوده روستا، دهیاری می‌باشد. عوارض و بهای خدمات روستاهای واقع در حريم شهر توسط دهیاری وصول می‌شود.

ماده ۷) شوراها مکلفاند نسبت به تصویب عناوین عوارض و بهاء خدمات و نحوه محاسبه آن‌ها منطبق بر ضوابط این دستورالعمل و با لحاظ مقتضیات محلی بنا به پیشنهاد شهرداری یا دهیاری در مهلت قانونی اقدام نمایند. همچنین شهرداری یا دهیاری و یا شورای روستای مربوطه در تدوین نحوه محاسبه عوارض و بهاء خدمات صرفاً می‌تواند از شاخص‌های مندرج در این دستورالعمل جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض و بهاء خدمات استفاده نماید.

تبصره ۱) تصویب عناوین عوارض و بهاء خدمات با توجه به شرایط و مقتضیات شهرها و روستاهای صورت می‌گیرد و هیچ ضرورتی برای تصویب همه عناوین عوارض و بهاء خدمات موضوع این دستورالعمل در شهرها و روستاهای وجود ندارد.

تبصره ۲) استفاده از شاخص ارزش معاملاتی املاک موضوع ماده (۶۴) قانون مالیات‌های مستقیم علاوه بر ضریب تعديل پیشنهادی برای هریک از شاخص‌ها (طبق بند (۷) قسمت (الف) ماده (۲) قانون)، به عنوان شاخص محاسبه عوارض و بهاء خدمات برای هر یک از عناوین توسط شوراها مجاز می‌باشد. صرفاً در مواردی که هیچ شاخصی جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض، بهاء خدمات و ترتیبات وصول آن در جدول مربوطه تعیین نشده است، پیشنهاددهندهان می‌توانند با توجه به عنوان و مقتضیات محلی و با رعایت ضوابط نسبت به تعریف شاخص و استفاده از آن در رابطه محاسبه میزان عوارض و بهاء خدمات استفاده نمایند.

ماده ۸) مطابق با بند (۸) ماده (۲) قانون، حداکثر نرخ رشد عوارض برای سال بعد نسبت به سال جاری برابر با میزان نرخ تورم اعلامی توسط مرکز آمار ایران با احتساب میانگین نرخ تورم یکساله، سه‌ماهه سال گذشته (دی، بهمن، اسفند) و نه‌ماهه سال جاری (پایان آذرماه) خواهد بود.

ماده ۹) عناوین و نرخ عوارض و بهاء خدمات مصوب توسط شوراها باید برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی یکسان باشد و نباید بین اشخاص در ضوابط محاسبه هیچ‌گونه تفاوت و تبعیض ایجاد گردد.

ماده ۱۰) از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، وضع هر نوع عنوان عوارض و بهاء خدمات و وصول آن یا وصول عناوین عوارض و بهاء خدماتی که قبل از تصویب شوراها رسیده است ممنوع می‌باشد. کلیه عناوین عوارض و بهاء خدمات محلی که قبل از این دستورالعمل تصویب و وصول می‌گردیده است از ابتدای سال ۱۴۰۲ ملغی گردیده و صرفاً عوارض و بهاء خدمات مصوب مندرج در دفترچه تعریفه عوارض و بهاء خدمات سال ۱۴۰۲ که با رعایت قوانین و مقررات این دستورالعمل تصویب می‌گردد، قابل وصول می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱، ۹، ۳۰
شماره: ۲۰۳۷۲۶

فصل سوم - ضوابط اجرایی:

ماده ۱۱) مهلت قانونی پرداخت عوارض و بهاء خدمات باید پس از تصویب شورا در صورتحساب (اعم از الکترونیکی یا چاپی) توسط صادرکننده به مؤدى ابلاغ گردد. (رعایت ماده ۹ قانون درآمد پایدار در این بخش ضرورت دارد).

ماده ۱۲) شهرداری‌ها مکلف هستند عوارض و بهاء خدمات را هر سال به مؤدیان مشمول ابلاغ نمایند.

ماده ۱۳) مبالغ مربوط به عوارض و بهاء خدمات که قبل از ابلاغ این دستورالعمل قطعی و نحوه پرداخت آن با مؤدى مشخص و در حال وصول می‌باشد، طبق قوانین مربوطه وصول می‌شود.

ماده ۱۴) مستند به بند (۱) ماده (۵۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ (تنفیذ تبصره (۳) ماده (۵۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۸۷) قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوده به شهرداری و دهیاری ملغی شده است.

ماده ۱۵) کلیه افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور به عنوان اقساط کم‌درآمد تلقی شده و از پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی برای یکبار و یک واحد تا سقف الگوی مصرف معاف خواهد بود و در مورد معافیت ایثارگران نیز ماده (۶) قانون جامع خدمات رفاهی به ایثارگران ملاک عمل می‌باشد. ضمناً این معافیت فقط یکبار شامل افراد مشمول می‌گردد.

ماده ۱۶) شهرداری‌ها می‌توانند بر اساس تکاليف مندرج در قوانین (ماده ۳۲ قانون شهرداری‌ها و اصلاحات بعدی) نسبت به تقسیط عوارض و بهاء خدمات طبق دستورالعملی که به تصویب شوراها برسد، حداکثر به مدت ۳۶ ماه اقدام نمایند و در صورت تقسیط، شورای اسلامی شهر می‌تواند هنگام تصویب عوارض صدور پروانه ساختمانی هزینه تقسیط این عوارض را در اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ارتقای نظام مالی کشور لحاظ نماید. لازم به توضیح است جرائم مشمول ضوابط این بند نخواهد بود.

ماده ۱۷) تقسیط عوارض در ذهیاری‌ها می‌بایست منطبق بر مفاد ماده (۳۸) آئین‌نامه مالی دهیاری‌ها انجام پذیرد به نحوی که دهیاری مطالبات خود را با اقساط حداکثر ۳۶ ماهه مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد دهیار به تصویب شورای اسلامی روستای مربوطه می‌رسد، دریافت نماید.

ماده ۱۸) شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلفاند هنگام صدور پروانه ساختمانی کلیه مطالبات معوقه و جرائم متعلقه موجود ملک را تعیین نکلیف و وصول نمایند. صدور مفاضا حساب مالی و یا گواهی نقل و انتقال منوط به تسویه حساب با شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌باشد.

ماده ۱۹) در صورت استفاده از ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحالات بعدی تصریب تعديل موضوع تبصره (۳) قانون مذکور، باید در محاسبه عوارض لحاظ گردد. مبنای ارزش معاملاتی آخرین دفترچه تقویم املاک ملاک عمل در زمان تصویب عوارض خواهد بود. ملاک عمل

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱/۹/۳
شماره: ۲۶۷۲۴

استفاده از مصوبه موضوع تبصره (۳) ماده (۶۴) قانون مالیات‌های مستقیم برای محاسبه عوارض سال ۱۴۰۲ ابلاغیه شماره ۲۹۶۷۱/ت/۵۹۶۳۶ هـ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۸ هیئت محترم وزیران معادل ۱۶ درصد می‌باشد.

ماده ۲۰) مطابق تبصره (۲) ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موظف‌اند با رعایت مقررات ملی ساختمان و مقتضیات محلی، تاریخ اتمام عملیات ساختمانی را طبق ضوابط مندرج در جدول ذیل در پروانه‌های صادره درج نمایند.

ردیف	مساحت زیربنا (مترمربع)	حداقل زمان اتمام عملیات (ماه)
۱	تا ۳۰۰	۱۲
۲	۲۰۰۰-۳۰۰	۲۴
۳	۵۰۰۰-۲۰۰۰	۳۶
۴	۱۰۰۰۰-۵۰۰۰	۴۸
۵	بیش از ۱۰۰۰۰	۶۰

ماده ۲۱) شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موظف‌اند کلیه عناوین و نحوه محاسبه آن‌ها را پس از طی مراحل قانونی و در بازه زمانی مندرج در قانون (پایان بهمن‌ماه) برای اجرا در سال بعد از طریق پortal سازمانی و یا روزنامه کثیرالانتشار به اطلاع عموم برسانند. در صورت عدم اعلام عمومی در زمان قانونی مطابق تبصره (۳) ماده (۲) قانون با مستنکفان برخورد می‌گردد.

ماده ۲۲) در مواردی که شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و نمایندگان قانونی آن‌ها، در طول سال موظف به ارائه خدمت جدید بشوند که بهاء خدمات آن در عناوین پیوست پیش‌بینی‌نشده است پس از پیشنهاد شهرداری و دهیاری مربوطه به شورای عالی استان‌ها، شورایی مذکور عنوان جدید را به وزارت کشور ارسال نموده تا توسط وزیر کشور جهت اجرا به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ابلاغ گردد. پس از ابلاغ بهاء خدمات، شورای اسلامی مربوطه می‌تواند نسبت به تصویب نرخ و میزان تعرفه ابلاغی با رعایت ضوابط اقدام نماید.

ماده ۲۳) هیئت تطبیق مصوبات شوراهای در اجرای ماده (۹۰) قانون شوراهای نسبت به بررسی مصوبات شورای اسلامی و انطباق آن با عناوین عوارض و بهاء خدمات و ضوابط موضوع این دستورالعمل اقدام نموده و موارد مغایر را جهت اصلاح و بازنگری به شورای مربوطه اعلام نماید. بدیهی است مسئولیت وضع هر نوع عوارض و بهاء خدمات خارج از چارچوب قوانین و مقررات این دستورالعمل بر عهده پیشنهاددهنده، شورا و هیئت انطباق مربوطه خواهد بود و با متخلفین طبق ترتیبات قوانین و مقررات مربوطه برخورد می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۳.۱۹.۱۳
شماره: ۲۰۳۷۲۶

ماده ۲۴) عناوین عوارض و بهاء خدمات که به استناد سایر قوانین وضع و نحوه وصول آن‌ها تعیین گردیده است از جمله عوارض نوسازی و عمران شهری، اجرای طرح‌های ترافیکی (تصویب شورای ترافیک)، قطع اشجار، اجرای ماده ۱۵ رسیدگی به تخلفات رانندگی، بهاء خدمات صدور معاينه فنی خودرو، بهاء خدمات فضای سبز (موضوع تبصره ماده ۴ و ماده ۸ آئین نامه اجرایی قانون حفظ و گسترش فضای سبز)، بهاء خدمات مدیریت پسماند (طبق دستورالعمل ابلاغی وزیر کشور) به قوت خود باقی و قابل وصول می‌باشد.

ماده ۲۵) در صورت وجود اختلاف، استنکاف و اعتراض در خصوص عوارض و بهاء خدمات شهرداری‌ها، موضوع در کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری مطرح گردیده و رأی کمیسیون مذکور لازم‌الاجرا خواهد بود. همچنین در صورت وجود اختلاف، استنکاف و اعتراض در خصوص عوارض و بهاء خدمات دهیاری‌ها، موضوع در کمیسیون مندرج در تبصره (۳) ماده (۱۰) قانون مطرح گردیده و رأی کمیسیون مربوطه قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۶) کلیه مطالبات شهرداری‌ها که بالای یک میلیارد ریال باشد، طبق تبصره (۲) ماده (۱۰) قانون جزء اسناد لازم‌الاجرا بوده و باید طبق مقررات مربوط به اسناد رسمی عمل شود. (موارد کمتر از یک میلیارد ریال مربوط به عوارض و بهاء خدمات مشمول ماده (۲۶) این دستورالعمل خواهد شد).

ماده ۲۷) پیشنهاد عناوین عوارض هر سال باید حداقل تا پایان دی‌ماه به شورای مربوطه ارائه شود. شورا مکلف است حداقل تا پانزدهم بهمن‌ماه نسبت به تصویب عنوانی پیشنهادی اقدام نموده و تصویب شده را جهت طی فرآیند قانونی به هیئت تطبیق ارسال نماید.

تبصره) در صورتی که در مهلت تعیین شده عناوین عوارض به تصویب شورای اسلامی نرسد تعریفه سال قبل ملاک عمل خواهد بود. شرایط این تبصره در خصوص عناوین عوارض ملاک عمل در سال ۱۴۰۲ اعمال نمی‌شود.

ماده ۲۸) فهرست عناوین عوارض شهرداری‌ها به شرح جدول شماره (۱) و عناوین عوارض دهیاری‌ها به شرح جدول شماره (۲) می‌باشد (پیوست). رعایت ضوابط مندرج در بخش توضیحات هریک از عناوین در هنگام تدوین و تصویب عوارض الزامی است.

ماده ۲۹) فهرست عناوین بهاء خدمات شهرداری‌ها به شرح جدول شماره (۳) و عناوین بهاء خدمات دهیاری‌ها به شرح جدول شماره (۴) می‌باشد (پیوست). رعایت ضوابط مندرج در بخش توضیحات هریک از عناوین در هنگام تدوین و تصویب بهاء خدمات الزامی می‌باشد.

ماده ۳۰) این دستورالعمل در ۳۰ ماده و سه تبصره تدوین شده و از زمان ابلاغ، لازم‌الاجرا می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۲۶
شماره: ۲۶۷

عنوانی عوارض شهرداری ها (جدول شماره بیک)

طبقه بندی موضوع پایه طایی وضع عوارض محظی	شرح عنوان	شاخص های تدوین نموده مطابقه عوارض و نریزیات وصول	ضوابط نریزیات وصول
عوارض چشممههای معدنی	عوارض دیوار، ارتفاع دیوار، نوع دیوار (بنوی، آجری، فلزی، فتس و ناظر آنها)	عوارض مسحور مجهز حصارکس و دیوار گرس برای املاک فاقد مستعدات	در مواردی که بالکن صرفاً درخواست احداث دیوار در ملک خود را دارند مشمول پرداخت این عوارض خواهد شد.
از بینها (مسکونی)	از زیرینیات احتمالی صرفاً یکی از عنوانی عبارت صادره در صورت صدور رأی ابتدا در کمیسیون ماده (۱۰۰) قانون شهرداری ها بر اساس همین عنوانی محاسبه می گردد.	زیرینا (غیرمسکونی اسم از بخاری، اداری، فروختی ورزش و شتر آنها)	عوارض زیرینی هزاراد بر بروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رأی ابتدا در کمیسیون
عوارض صدور	مساحت، طبقات، تعداد واحد، عمقدادهنه، ارتفاع، نوع بهره بوداری از ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد، مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	تراکم تا حد مجاز طبق معمولات مراجعت تمولیب کننده طرت های توسعه شهری و کمیسیون ماده (۵) (کاربری مستکونی)	زیرینا (غیرمسکونی ایده از بخاری، اداری، فروختی ورزش و شتر آنها)
بروانه ساختمانی	تراکم تا حد مجاز طبق معمولات مراجعت تمولیب کننده طرت های توسعه شهری و کمیسیون ماده (۵) (کاربری مستکونی) از تجاری، اداری، فروختی، ورزشی و ناظر آنها)	عوارض صدور زیرینی هزاراد بر بروانه ساختمانی صادره در صورت صدور پیش از مدت مقرر بهره بوداری از ساختمان	در صورت عدم مطابقت با ضوابط طرح های توسعه شهری پاروسنایی وصول این عوارض مجاز می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱/۹/۲۶
کاره: ۳۷۲۰

عنوان: عوایض شهرداری ها (جدول شماره بیک)

طبیه پندی موضوعی پایه های وضعی موارد محتوى	شروع عنوان	ناخنچی های تدوین نموده مجازه عوایض و تریبات وصول	ضوابط تریبات وصول
مستعدنات	عوایض تجدید بروانه ساختمانی	درصدی عوایض صدور بروانه ساختمانی	در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در بروانه ساختمانی به بیان رسیده باشد و بروانه ساختمانی صادره با ضوابط طرح های توسعه شهری معتبر نداشته باشد، بروانه تجدید می گردد در این صورت عوایض تجدید بروانه براکی سال اول رایگان و برای سال دوم حداقل ۳۰ درصد (با تصویب شورای مربوطه) عوایض صدور بروانه ساختمانی به فرش روز تعیین می شود، اگر همچنان در بیان دو صدور بروانه ساختمانی نشود، عوایض تجدید بروانه هر سال به میزان دو صدور عوایض صدور بروانه ساختمانی به فرش افزایش می یابد تا به بیست درصد عوایض صدور به فرش روز بالغ گردد، اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم معتبرت با طرح های توسعه شهری، طبق این تعریف تجدید می گردد، احتمالی که به دستور مراجعت قضائی، وسیله قضاوتی توقیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند.
ضرایب	عوایض تجدید بروانه ساختمانی	عوایض صدور بروانه ساختمانی	قرمزادی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در بروانه ساختمانی به اتمام رسیده باشد و عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع نشده باشد، در صورتی که ضوابط طرح های توسعه شهری تغییر نموده و با بروانه صادره معتبرت داشته باشد، صرفماً در صورت وجود همه ضوابط پیش گفته بروانه قبلی غیر قابل اجرا بوده و بروانه جدید صادر می گردد در این حالت عوایض بروانه جدید به فرش روز و عوایض پرداخت شده قبلی به عنوان طلب مودی لحاظ می گردد.
عوایض	عوایض تجدید بروانه ساختمانی	عوایض صدور بروانه ساختمانی محاسبه می شود.	لازم به توضیح است در مواردی که مورد درخواست اصلاح بروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوایض زیربنای مازاد بروانه به فرش روز طبق تعرفه عوایض محاسبه و وصول می گردد.
عوایض	عوایض تجدید بروانه ساختمانی	ضرایب از عوایض صدور بروانه ساختمانی	میزان این عتوان عوایض حداقل ۲٪ (با تصریب شورای مربوطه) عوایض صدور بروانه ساختمانی تعیین می شود و باید هسب جداول آنده مربوط به شهرداری واریز (صادرت مستقیم) یا با واسطه حساب شهرداری اهیاری مناسب با شرایط محل) و جهت مصرف صدور صد این در توسعه و تجهیزات اتش نشانی هزینه گردد.
عوایض	عوایض انتش نشانی در هنگام صدور بروانه ساختمانی	ضرایب از عوایض صدور بروانه ساختمانی	اگذین نوع عوایض بصورت سالانه از اشخاص حقیقی و حقوقی صنفی و خوفی صرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۶۵ قانون شهرداری ها، جاییه سوخت بازهای میادین مجهود و توجه بار و نظائر اینها که در محدوده و یا حريم شهر مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است.

عنوانی عوارض شهوداری ها (جدول شماره یک)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۲۳ بهمن ۱۴۰۰
شماره: ۲۷۳۰۰

۳

طبقه بندی موضوعی پایه مالی وضعی عوارض محلی	شرح عنوان	ضوابط ترتیبات وصول
تاسیسات	عوارض صدور محجوز احداث و نصب تأسیسات شهری (دکلهای، پارکها، اماکن بلا استفاده عمومی، اماکن شخصی و نظائر آنها)، تعداد تجهیزات	مساحت، ارتفاع + موقعیت جغرافیایی (شامل پارکها، اماکن بلا استفاده عمومی، اماکن شخصی و نظائر آنها، تعداد تجهیزات)
عابر	عوارض ناشی از اجرای ماده (۹) قانون حمل و نقل ریلی شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت	صرفاً جهت احداث و بهره برداری سیستم حمل و نقل شهری و جومه و میزان حداقل ۵ درصد (به تصویب شورا) عوارض صدور برآنده ساختمانی امکان پذیر می باشد.
عابر	عوارض تردد شباهه وسائل نقلیه باری در محدوده کامیون ممنوع	در معابری که به وجہ مجموعه شورای ترافیک تردد کامیون ممنوع است، در مواردی که تردد شباهه کامیون صورت می گیرد مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد.
تبیینات	عوارض بر تابلوهای تبلیغات مجیدی	در صورتی که تابلو نصب شده در سطح شهر دارای این سه وزیری باشد تابلو معرفی بوده و مشمول پرداخت عوارض نمی گردد: ۱- مندرجات روی تابلو کامل متنطبق بر مجوز قابلیت واحد باشد. ۲- تابلو کاملاً متنطبق بر مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری درخصوص تباشد. ۳- ایجاد تابلو کاملاً متنطبق بر مصوبه شورای عالی شهرسازی و همچنین دستور العمل موضع بند ۲۵ ضوابط و مقررات ارتقا گرفته سپاهما و مظاهر شهری وجود دستور العمل باشد. در صورتی که تابلو ماده ۸۰ قانون شوراهاي اسلامي (در صورت وجود دستور العمل) باشد. در صورت این نسبت شده هریک از این وزیری ها را ندانشنه باشد مشمول پرداخت عوارض این عنوان می گردد.
از ارزش افزوده	ضريبی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از تعیین کاربری	در صورتی که به درخواست مالک، مالک فاقد کاربری شده و یا کاربری قبل این تغییر یابد، از این اقدام ارزش افزوده برای مالک ایجاد شده، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض نباید بیشتر از ۴ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد. اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد، تازم از این که مالک درخواست بیهوده برداری از کاربری جدید را داشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.
نوسسه شهری	عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	این عنوان عوارض از اراضی و املاکی که بر اثر اجرای طرح های احداث یا تغییر معاشر برای آنها ارزش افزوده ایجاد می گردد، حداقل به میزان ۰۴ درصد ارزش افزوده ایجاد شده برای یکبار قابل وصول می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۶
شماره: ۳۰۳۷۲۶

عنوانی عوارض دهیاری ها (جدول شماره ۵۰)

اطباقه بندی موضوعی پایه های وضعیت عوارض محلی	شرح عنوان	ضوابط ترتیبات وصول	نامه های ندوی نموده مطابقه عوارض و ترتیبات وصول
عارض چشممهای معدنی	عارض صدور مجوز حصارکشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستحقات	طول دیوار، ارتفاع دیوار، نوع دیوار (تیزی، آجری، فلزی، فسی و نظائر آنها)	دروارهای که مالکین صرفاً درخواست احداث دیوار در ملک خود را دارند مشمول پرداخت این عوارض خواهد شد.
زیرنا (مسکونی)	زیرنا (غیرمسکونی) اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظامی آنها	عارض زیربنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رأی ایقا در کمیسیون ماده (۹۹) قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد.	از زیربنای احدائی صرفاً یکی از عناوین موضوع این بخش وصول مساحت، طبقات، تعداد واحد، عمق، دهنده، ارتفاع، نوع بهره برداری تصویب کننده طرح هادی روستایی از ساختمان
زیرنا (مسکونی)	ترکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجعت تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجعت تصویب کننده طرح هادی روستایی (غیرمسکونی) اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظامی آنها	زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تأمین آن وجود دارد، مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	ترکم محدود پروانه ساختمانی مساحت، طبقات، تعداد واحد، عمق، دهنده، ارتفاع، نوع بهره برداری از ساختمان
عارض	عارض بروانه	زیربنای مربوط به بالکن و پیش امدگی صرفاً مشمول پرداخت عوارض (در عوارض صدور برآن ساختمانی) این عنوان می گردد	زیربنای مربوط به بالکن و پیش امدگی صرفاً مشمول پرداخت عوارض عدم مغایرت با ضوابط طرح های توسعه روستایی وصول این عنوان مجاز می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۱/۱۴
شماره: ۲۰۳۷۳۶

عنوانین عوارض دهیاری ها (جدول شماره ۵۵)

طبقه بندی موضوعی پایه های وضع عوارض معلق	شرح عنوان	ناقص های نشدن نموده مطلب عوارض و زیستگرد	ضوابط ترتیبات وصول
درصدی از عوارض صدور بروانه ساختمانی	درصدی از عوارض صدور بروانه ساختمانی به نرخ ساختمانی بالغ گردد. اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم متأثیرت با طرح هادی (روستایی، طبق این تعریفه تمدید می گردد. املاکی که به دستور مراجعت قضایی و شبیه قضایی توپیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند.	برانیان سال دوم ساختمان تکمیل نشود، عوارض تمدید بروانه هر سال به میزان دو درصد عوارض صدور بروانه ساختمانی به نرخ روز افزایش می یابد تا به بیست درصد عوارض صدور بروانه ساختمانی بالغ گردد. اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم متأثیرت با طرح هادی (روستایی، طبق این تعریفه تمدید می گردد. املاکی که به دستور مراجعت القضایی و شبیه قضایی توپیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند.	در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در بروانه ساختمانی به بیان رسیده باشد و بروانه ساختمانی صادره با ضوابط طرح هادی روستایی متأثیر نداشته باشد، بروانه تمدید می گردد. در این صورت عوارض تمدید بروانه برای سال اول رایگان و برای سال بعد حداقل ۳ درصد (با تصویب شورای مریبوطه) عوارض صدر بروانه ساختمانی به نرخ روز تعیین می شود. اگر همچنان در بیان سال دوم ساختمان تکمیل نشود، عوارض تمدید بروانه هر سال به میزان دو درصد عوارض صدور بروانه ساختمانی به نرخ روز افزایش می یابد تا به بیست درصد عوارض صدور بروانه ساختمانی بالغ گردد. اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم متأثیرت با طرح هادی (روستایی، طبق این تعریفه تمدید می گردد. املاکی که به دستور مراجعت القضایی و شبیه قضایی توپیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند.
مستجدنات	عوارض تمدید بروانه ساختمانی		

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۱۵
شماره: ۲۰۷۳۶

عنوانی عوارض دهیاری ها (جدول شماره ۶۰)

طبقه بندی موضوعی پایه های وضعی عوارض محلی	شرح عنوان ضوابط ترتیبات وصول	ناشرها نویزندگانه محاسبه عوارض و ترتیب وصول
در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی در شده در پروانه ساختمانی به اتمام رسیده باشد و عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع نشده باشد، در صورتی که ضوابط طرح هادی روسایی تغییر نموده و با پروانه صادره مقاییرت داشته باشد، صرفاً در صورت وجود همه شرایط پیش گفته پروانه قبلی غیر قابل اجرا بوده و پروانه جدید صادر می گردد. در این حالت عوارض پروانه جدید به نزد روز و عوارض پراخت شده قبلی به عنوان طلب صودی لحاظ نمی گردد.	طبق ضوابط هر یک از عناوین مربوط به عوارض صدور پروانه ساختمانی محاسبه می شود.	ازم به توضیح است در مواردی که صودی در خواست اصلاح پروانه ساختمانی را باشد صرفاً عوارض زیرینای مزاد بر پروانه به نزد روز طبق تعریف عوارض محاسبه و وصول می گردد.
ازین نوع عوارض بصورت سالانه از اشخاص حقیقی و حقوقی صنفی و حرف خاص و مشاغل و حرف فعال که در محدوده روستا منغول فعالیت می باشند امکان پذیر است.	نزد پایه شغل، مساحت، موقعیت جغرافیایی (طبیعه و قوع، راسته و مرکز فعالیت تجاری)، تعداد روز فعالیت در سال	عوارض بر مشاغل
عوارض صدور مجاز احداث و نسب تاسیسات روسایی (دکلهای، استفاده عمومی، املاک شخصی و نظائر آنها)، تعداد تجهیزات	مساحت، ارتفاع و موقعیت جغرافیایی (شامل پارکها، املاک بلا	لين عنوان عوارض فقط يکبار و هنگام صدور مجاز وصول می گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۹
کارهای: ۲۷۲۶

عنوانین عوارض دهیاری ها (جدول شماره ۵۰)

طبقه بندی موضوعی پایه های وضعی عوارض محلی	شرح عنوان	ضوابط قریبیات وصول	نامه های تدوین نموده مطابق عوارض و نویسندگان وصول
تبیینات	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	اعداد تابلو، موقعیت جغرافیایی، مدت زمان بهره بداری	در صورتی که تابلو نصب شده در سطح روستا دلایل ویژگی موضوع بحث بسته مقررات ملی ساختمان باشد در زمرة کی تابلو
تبیینات	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	اعداد تابلو، موقعیت جغرافیایی، مدت زمان بهره بداری	در صورتی که به درخواست مالک، ملک فاقد کاربری تعیین کاربری شده یا کاربری قبلی آن تعییر یابد، و از این اقدام ارزش افزوده برای ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض ناید بیشتر از ۳۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد. اگر درخواست مالک جهت تعییر کاربری ثبت نشده باشد، تازمانی که مالک درخواست بهره بداری از کاربری جدید را نداشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.
اوپر افزوده	عوارض ارزش افزوده ناشی از الحاق به باغ و تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح هایی روستایی ناشی از تعییر کاربری و یا الحال	ضریب از ارزش افزوده ایجاد شده ضریب از ارزش افزوده ایجاد شده	عوارض ارزش افزوده ناشی از الحاق به باغ و تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح هایی روستایی
توسعه روستایی	عوارض ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از اجرای طرح عمرانی توسعه دهیاری	ضریب از ارزش افزوده ایجاد شده	این عنوان عوارض از اراضی و املاکی که بر اثر اجرای طرح های احداث یا تعریض معابر برای آنها ارزش افزوده ایجاد می گردد، حداقل به میزان ۳۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده برای یکبار قابل وصول می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

علویون بهاء خدمات شهرداری ها (جدول شماره سه)

شروع عنوان	شاغر های تدوین بهاء خدمات و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول
بهاء خدمات آماده سازی در اجرای تبصره ۴ ماده واحده قانون	این عنوان بهاء خدمات صرفاً در صورت ارائه خدمات مستقیم به شهر وندمان در تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداریها	این عنوان بهاء خدمات صرفاً در صورت ارائه خدمات مستقیم به شهر وندمان در اجرای قانون مربوطه قابل وصول خواهد بود.
بهاء خدمات تخصصی و فنی است که به صورت مستقیم توسعه شهرداری	خدمات تخصصی و فنی است که به صورت مستقیم توسعه شهرداری	هارسازی‌ها و شرکتهای مخصوص عده ۴۵ و ۸۴ قانون شهرداری) و به درخواست متقاضی امودی ارائه می گردد.
نفر - ساعت	تاكسي های اینترنتی مشمول این عنوان می باشد.	
حمل و نقل بار و مسافر	بهاء خدمات ناشی از صدور و تعمید بروانه شرکت‌ها و ناوگان	جهاد خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسعه اتوبوس، مینی بوس و سایر وسایلهای تقلیلی و حمل و نقل ریلی درون شهری
برخ پایه، زمان مدت توقف	بهاء خدمات استفاده از پارکینگ‌های عمومی	بهاء خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پایانه ها و میدان
برخ پایه، زمان مدت توقف	بهاء خدمات ارایه شده حمل، تغییل، و بازارهای میوه و تره بار	بهاء خدمات ارایه شده حمل و نقل به پایانه ها و میدان
بهاء خدمات آرامستان ها	بهاء خدمات ماشین آلات و تجهیزات	بهاء خدمات ارایه شده حمل و نقل به پایانه ها و میدان
مدت زمان پیشنهادی هر ساعت	در مواردی که به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خدمات به صورت موردي و مستقیم ارائه گردد، قابل وصول خواهد بود.	در مواردی که به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خدمات به صورت بهاء خدمات مخصوص این بندیه صورت دوره ای و متناسب با زمان استفاده از بهره بوداران مشمول در قالب قرارداد قابل وصول می باشد.
بهاء خدمات شهری ارسانی دارای شرایط فنی و ایمنی عدم ایجاد مراحت در تردد	بهاء خدمات بوداری از متابرو فضاهای عمومی	بهاء خدمات بوداری از متابرو فضاهای عمومی
مساحت، مدت زمان بهره بوداری	مساحت، مدت زمان اینترنت بوداری	مساحت، مدت زمان بهره بوداری
اعمیت معابر	اعمیت معابر	اعمیت معابر

علویون بهاء
خدمات

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۱۶
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱، ۹، ۳
ساله: ۱۴۰۷۲۶

عنوان بهاء خدمات شهرداری ها (جدول شماره سه)

این عنوان بر اساسی ضوابط مبحث ۲۳ مقررات ملی ساختمان (ازمامات توافقی) و پس از آن طرح اینمی عملیات ساختمان قابل وصول می باشد.	بهاء خدمات ازالة و تصویب طرح این سازی ملی بر در زمان عملیات کارگاهی
حداکثر مبلغ این عنوان نیم درصد عوارض صدور برآنده ساختمانی خواهد بود.	
شهرداری می تواند از حمل بارهایی که به موجب ضوابط محموله توافقی (محموله های خطونهای) قلمداد شده اند این عنوان (بهاء خدمات) را دریافت نماید.	بهاء خدمات صدور مجزو زرده بارهای توافقی
	بهاء خدمات مهاجرین و اتباع خارجی
در اجرای ماده ۱۰۰ قانون شهرداری جهت جلوگیری از ساخت و ساز غیر مجاز، مودیان مختلف مشمول بودا خت این عنوان می گردند.	بهاء خدمات و نگهداری تجهیزات عملیات ساختمانی
کلیه خدماتی که به صورت مستقیم به اشخاص حقیقی یا حقوقی توسط شهرداری ها پاشرگت ها و سازمان ها و موسسات وابسته به آنها (مانند کشتارگاه ها، بارگاهی آئی و نقلخانه آنها) ارزنه می شود.	بهاء خدمات استفاده از موکر رفاهی، تغذیه ای، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

تاریخ:

۱۴۰۲، ۹، ۲۶
۲۰۲۷

عنوانین بهاء خدمات دهیاری (جدول شماره چهار)

شرح عنوان	ضوابط ترتیبات وصول	نامه های ندوین بهاء خدمات ترتیبات وصول
بهای خدمات تخصصی و فنی که به صورت مستقیم و به درخواست متفاضل امودی توسط دهیاری ارائه می گردد.	نفر - ساعت	بهای خدمات کارشناسی و فنی
بهای خدمات اینمنی و آتش نشانی		بهای خدمات اینمنی و آتش نشانی
بهای خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی	نرخ پایه، زمان مدت توقف	بهای خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی
بهای خدمات ارایه شده حمل بهای خدمات ارمستان ها	تعسیل، تدفین	بهای خدمات ارمستان ها
در مواردی که به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خدمات به صورت موردي و مستقیم ارائه گردد، قابل وصول خواهد بود.	مدت زمان «قیمت تمام شده برای هر ساعت	بهای خدمات ماشین آلات و تجهیزات
بهای خدمات موضوع این بند به صورت دوره ای و مناسب با زمان استفاده از بھرہ برداران مشمول در قالب قرارداد قابل وصول می باشد.	مدت زمان «قیمت تمام شده، عمر مساحت، مدت زمان بھرہ برداری	بهای خدمات بھرہ برداری از معابر و فضاهای عمومی روسایی دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مراحت در تردد
در مواردی که به درخواست مالک برای دریافت خدمات اسنفالت، مدت انجام عملیات، نوع حفاری (طولی، عرضی، دستی، مکانیکی، ضربی، اهمیت معابر	بهای خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و ترمیم اسنفالت معابر	بهای خدمات مهاجرین و اتباع خارجی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۲.۰۹.۱۳
شماره: ۲۰۳۷۲۶

عنوانین بهاء خدمات دهیاری (جدول شماره جهار)

کلیه خدماتی که به صورت مستقیم به اشخاص	
بهای خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی	حقیقی یا حقوقی توسط دهیاری ها ارائه می شود.